

RAPORT Z RYNKU

Ceny uprawnień EUA

Sierpień na rynku uprawnień przyniósł długo oczekiwane wybiecie cen z granic kilkumiesięcznej konsolidacji wyznaczonej w przedziale ok. 75 - 90 EUR. Wybiecie to nastąpiło górną, a ceny rosły przez 15 z 16 sesji giełdowych, aby osiągnąć wartości bliskie 98 EUR. Na rynku futures ceny osiągnęły nawet nowe rekordowe poziomy (ponad 99 EUR). Ekspert tłumaczyli te wzrosty niższymi wolumenami dostępnymi na aukcjach z uwagi na okres wakacyjny czy wysokimi cenami energii. Jednak w drugiej połowie sierpnia okazało się, że było to tylko fałszywe wybiecie, ponieważ ceny w zaledwie 2 dni ponownie znalazły się w obszarze konsolidacji. W kolejnych dniach spadki cen uprawnień były dalej pogłębiane, w efekcie czego sierpień na rynku uprawnień zakończył się notowaniami poniżej 80 EUR. Tak szybka wyprzedaż uprawnień jest na ogół przejawem słabości strony popytowej. Należy zauważyć, że z poziomów ok. 80 EUR bardzo blisko jest do dolnego ograniczenia konsolidacji (75 EUR), której trwale wybiecie dołem może oznaczać dłuższą korektę spadkową na rynku uprawnień.

Statystycznie, ceny uprawnień EUA na rynku spot giełd ICE oraz EEX w sierpniu 2022 r. wzrosły z 78,18 do 79,53 EUR/EUA. Średnia ważona cena EUA z 23 transakcyjnych dni sierpnia wyniosła 86,97 EUR/EUA. Łączny wolumen obrotów na giełdach ICE i EEX na rynku kasowym wyniósł ok. 31,8 mln uprawnień. Zmienność cen w sierpniu mierzona stosunkiem zakresu cen do średniej ważonej wyniosła ok. 20,8% (zakres cen: 18,06 EUR). Należy odnotować, że od stycznia do sierpnia 2022 r. średnia ważona cen uprawnień wyniosła 82,36 EUR.

W numerze:

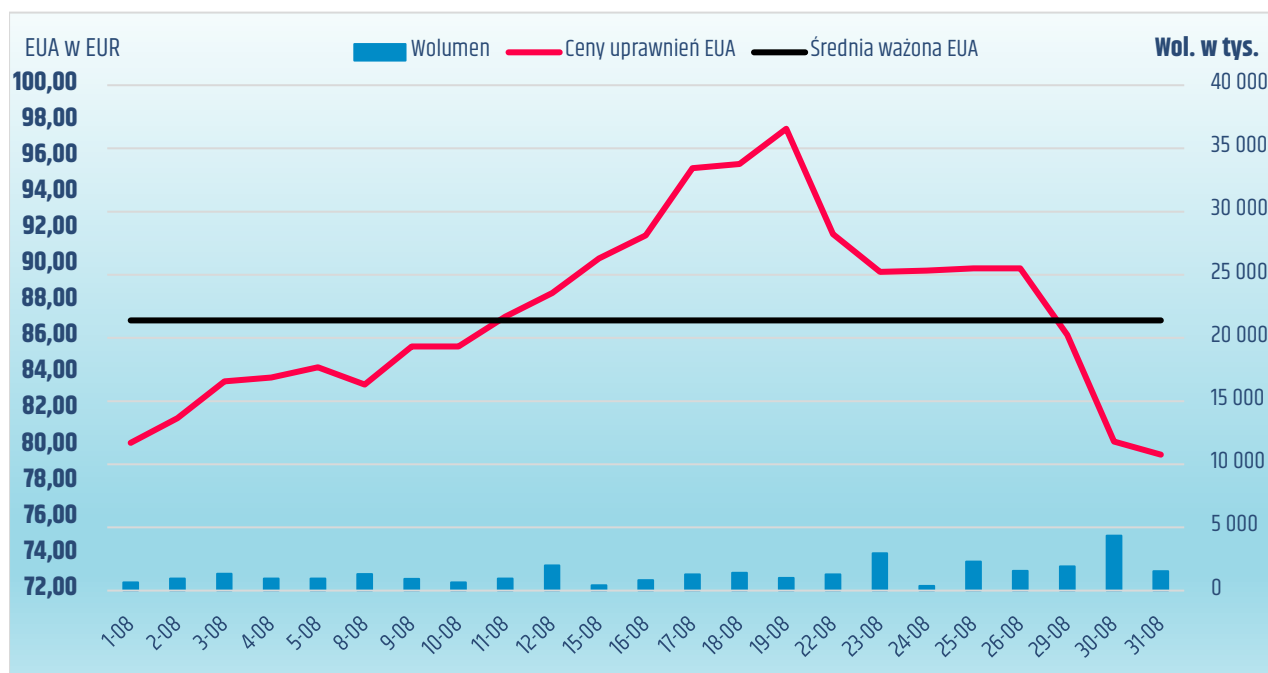
- ▶ Analiza kształtowania się poziomu cen uprawnień EUA/EUAA na rynku wtórnym w sierpniu
- ▶ Kształtowanie się cen uprawnień EUA i EUAA na rynku pierwotnym
- ▶ Najważniejsze wydarzenia rynkowe sierpnia 2022 r.
- ▶ Rola działań podejmowanych w ramach Artykułu 6.8 Porozumienia Paryskiego w osiągnięciu celów Porozumienia
- ▶ Polityka klimatyczna USA
- ▶ Najważniejsze informacje z innych systemów ETS
- ▶ Kalendarium najważniejszych wydarzeń września 2022 r.

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA oraz EUAA na rynku kasowym (spot – ICE i EEX) oraz terminowym („ICE EUA Futures Dec” dla lat 2022-2028) w dniach od 29 lipca do 31 sierpnia 2022 r.

Ceny uprawnień EUA (w EUR)								
Data	Spot	Dec22	Dec23	Dec24	Dec25	Dec26	Dec27	Dec28
31.sie.22	79,53	80,03	83,11	88,11	94,86	102,11	109,36	116,61
29.lip.22	78,18	78,55	80,78	84,33	90,43	97,78	105,13	112,40
Zmiana	1,73%	1,88%	2,88%	4,48%	4,90%	4,43%	4,02%	3,75%
Ceny uprawnień lotniczych EUAA (w EUR)								
Data	Spot	Dec22	Dec23	Dec24	Dec25	Dec26	Dec27	Dec28
31.sie.22	79,00	79,88	X	X	X	X	X	X
29.lip.22	77,61	78,40	X	X	X	X	X	X
Zmiana	1,79%	1,89%	X	X	X	X	X	X

Zródło: opracowanie własne KOBIZE na podstawie www.barchart.com, ICE Futures Europe, EEX

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w sierpniu 2022 r. [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych z giełd EEX oraz ICE

Analiza kształtowania się cen uprawnień EUA na rynku wtórnym w sierpniu

Sierpień charakteryzował się wyjątkową zmiennością cen na rynku uprawnień do emisji. Do 19 sierpnia trwały nieustanne wzrosty – uprawnienia od dnia 28 lipca zyskały na wartości ok. 25% osiągając poziom bliski 97,6 EUR. Niesamowicie pod tym względem wyglądała statystyka notowań ostatnich 16 sesji, z których 15 (do dnia 19 sierpnia na rynku kasowym) zakończyło się wzrostami w stosunku do dnia poprzedniego. Na rynku kontraktów futures zanotowano nawet nowe historyczne rekordy – w dniu 19 sierpnia ceny uprawnień sięgnęły 99,22 EUR (kontrakt z dostawą na grudzień 2022 r. – DEC22). Niewątpliwie techniczny sygnał do wzrostów dało mocne wybicie się cen w połowie sierpnia z kilkumiesięcznego obszaru konsolidacji wyznaczonej przedziałem 75-90 EUR. Natomiast, jeżeli chodzi o czynniki fundamentalne, to cenom sprzyjały niższe wolumeny uprawnień sprzedawane na aukcjach, co roku ustalone w ten sposób z uwagi na okres wakacyjny (odbiło się to również na mniejszej liczbie uczestników aukcji) i relatywnie niskie wolumeny obrotu na rynku wtórnym. Analitycy rynkowi zwracają również uwagę, że uprawnienia rosły wraz z cenami energii, do czego przyczyniły się wysokie temperatury (większe zapotrzebowane na chłód) i niskie

stany rzek odbijające się na produkcji energii z elektrowni jądrowych i węglowych. Nieoczekiwanie dla wszystkich w zaledwie dwa dni ceny uprawnień zaczęły się załamywać i spadły w dniu 23 sierpnia do poziomu poniżej 90 EUR. Najprawdopodobniej była to szybka realizacja zysków po kilkunastu dniach wzrostów, dyskontowanie zbliżającej się recesji lub konieczność likwidacji pozycji na uprawnieniach, aby pokryć straty na innych rynkach, np. rynku energii, której ceny (po informacji, że gazociąg NordStream 1 będzie wyłączony z użytkowania) wzrosły o 25% w jeden dzień. Do dnia 26 sierpnia poziom 90 EUR był mocno broniony przez kupujących. Jednak w ostatnich dniach sierpnia ceny uprawnień zaczęły spadać i zakończyły miesiąc na poziomie poniżej 80 EUR. Wcześniejsze wybicie cen uprawnień ponad poziom 90 EUR i ich szybki powrót do obszaru konsolidacji 75-90 EUR mogło być tzw. „pułapką na byka” (ang. „bull trap”). Takie zachowanie rynku oznacza najczęściej duże problemy i słabość strony podaźowej. Dlatego też, jeżeli dolne wsparcie poziomu konsolidacji (75 EUR) nie zostanie przełamane w kolejnych dniach, możliwe są dalsze spadki cen nawet do poziomów ok. 60 EUR (do rozpiętości konsolidacji).

Najważniejsze wydarzenia rynkowe sierpnia 2022 r.

1. Rada UE przyjęła rozporządzenie w sprawie dobrowolnego ograniczenia zużycia gazu przez UE o 15% w celu złagodzenia kryzysu związanego z coraz wyższymi cenami energii. Celem przyjętego rozporządzenia jest zwiększenie rezerw gazu przed zbliżającą się zimą, ale także podjęcie wszelkich działań mających na celu ograniczenie zużycia gazu przez państwa UE o co najmniej 15% w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. (w porównaniu ze średnim zużyciem w ostatnich 5 latach i przy zastosowaniu wybranych przez siebie środków). Rozporządzenie umożliwia wprowadzenie specjalnego stanu alarmowego, w którym przy zagrożeniu bezpieczeństwa dostaw gazu możliwe byłoby wprowadzenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz. Rozporządzenie opublikowano w dniu 8 sierpnia, a weszło ono w życie od dnia 9 sierpnia br.¹ **(5 sierpnia)**
2. Niemcy ogłosiły przetarg na sprzedaż uprawnień do emisji w IV okresie EU ETS (2021 – 2030). Obecnie sprzedaż niemieckich uprawnień EUA oraz EUAA (lotniczych) odbywa się za pośrednictwem giełdy EEX zgodnie z umową zawartą pomiędzy Niemcami, a giełdą i będzie obowiązywała do stycznia 2024 r.² Przetarg na organizację sprzedaży niemieckich uprawnień do emisji na platformie aukcyjnej obejmuje okres 3 lat, ale istnieje możliwość jego przedłużenia o kolejne 2 lata. Oznacza to, że kontrakt z nową platformą może być zawarty na okres od 2024 r. do 2029 r. Termin na składanie ofert upływa dnia 22 września 2022 r.³ **(12 sierpnia)**
3. Zgodnie z szacunkami Eurostatu emisje gazów cieplarnianych wyniosły 1,029 mld ton CO₂ w I kwartale 2022 r., co oznacza, że ich poziom wzrósł o 6% w porównaniu do tego samego okresu w 2021 r. i o 7% powyżej poziomów z I kwartału 2020 r. Nadal jednak emisje w I kwartale 2022 r. były niższe w porównaniu do tego samego okresu sprzed pandemii COVID-19 (w I kwartale 2019 r. wyniosły poniżej 1,035 mld). Wśród sektorów gospodarczych to gospodarstwa domowe odpowiadały za najwyższy poziom emisji (24%), następnie sektor energetyczny i produkcji (20%), rolnictwa (12%) oraz transportu i magazynowania (10%). Emisje gazów cieplarnianych wzrosły we wszystkich sektorach w porównaniu z tym samym okresem w 2021 r., z wyjątkiem gospodarstw domowych, które pozostały na niezmiennym poziomie 245 mln. Największe wzrosty emisji odnotowano w sektorze transportu i magazynowania (+21%), górnictwie (+15%) i budownictwie (+11%). Prawie wszystkie państwa członkowskie UE odnotowały wzrost emisji w porównaniu do tego wskazanego okresu w 2021 r. Największy wzrost emisji w całym bloku odnotowała Bułgaria (38%), a następnie Malta (21%), natomiast Holandia i Finlandia były jedynymi państwami UE, które odnotowały spadek emisji w porównaniu z pierwszym kwartałem 2021 r. Zgodnie z danymi Europejskiej Agencji Środowiska do 2020 r. UE ograniczyła emisje o 31%.⁴ **(16 sierpnia)**
4. Gazprom poinformował, że gazociąg Nord Stream 1 zostanie zamknięty na trzy dni od dnia 31 sierpnia do 2 września br. ze względu na prace konserwacyjne jedynej pozostałej sprężarki gazociągu⁵, co spowodowało presję i wywieranie nacisku oraz pogłębienie ryzyka kryzysu energetycznego w Europie. Wyłączenie jest następstwem 10-dniowego ograniczenia prac konserwacyjnych, jakie miały miejsce w lipcu br. i spowodowały obawy o wznowienie dostaw gazy z Rosji, które i tak były ograniczone już od czerwca br. W wyniku tych działań UE oskarżyła Rosję o wykorzystywanie pozycji monopolistycznej. Rosja jednak zaprzeczyła tym

¹ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2022/08/05/council-adopts-regulation-on-reducing-gas-demand-by-15-this-winter/>

² [EEX Pressemitteilung – EEX contract for German emissions auctions within the EU ETS extended by 2 years](https://www.eex.com/press-releases/2022/08/05/eex-contract-for-german-emissions-auctions-within-the-eu-ets-extended-by-2-years)

³ <https://www.tendersontime.com/tenders-details/auction-emission-permits-eua-and-euaa-fourth-trading-period-2021-2030-430f1df/>

⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220816-1>

⁵ Jedna sprężarka gazociągu Nord Stream 1 znajduje się w Niemczech po pracach naprawczych, które przeprowadzane były w Kanadzie.

zarzutom wskazując, że to nałożone sankcje są jednym z powodów spadku eksportu gazu. Na skutek obecnej sytuacji rynkowej i uzależnienia gospodarki niemieckiej od gazu z Rosji, Niemcy przyznały firmie Uniper – największemu importerowi gazu z Rosji 15 mld EUR dofinansowania na zakup gazu od innych dostawców.⁶ (19 sierpnia)

5. KE zatwierdziła w piątek plany czterech państw czł. UE dotyczące zrekompensowania ich przemysłom objętym EU ETS pośrednich kosztów emisji związanych z wysokimi cenami energii elektrycznej. Niemcy zamierzają zrekompensować przemysłowi energochłonnemu 27,5 mld EUR w latach 2021-2030⁷. Niemcy zdecydowały się do udzielenia wsparcia w wysokości 75% kosztów pośrednich emisji poniesionych w latach 2021-2030, gdzie wypłata środków zostanie zrealizowana w 2031 r. (w niektórych przypadkach kwota ta może być wyższa, aby ograniczyć pozostałe koszty emisji pośrednich do 1,5% wartości dodanej brutto przedsiębiorstwa). Program ten ma pozwolić Niemcom ograniczyć wpływ kosztów emisji pośrednich na ich energochłonne gałęzie przemysłu, a tym samym ryzyko przeniesienia produkcji do krajów spoza UE o mniej ambitnej polityce klimatycznej. O ubieganie się o rekompensaty kosztów pośrednich mogą ubiegać się m.in. producenci aluminium, stali czy papieru. W 2021 r. 12 państw czł. UE zdecydowało się na wypłatę rekompensat dla przemysłu i były to m.in.: Belgia, Czechy, Francja, Niemcy, Grecja, Litwa, Holandia, Polska, Słowacja, Hiszpania, Luksemburg i Rumunia. (19 sierpnia)
6. Zgodnie z opinią niemieckiej Rady doradczej ds. klimatu przedstawiony przez rząd plan awaryjny może okazać się niewystarczający aby spełnić określone cele redukcyjne w sektorze budownictwa i transportu. Należy przypomnieć, że Niemcy ogłosiły cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2045 r. i ustaliły dwa cele pośrednie dla 2030 r. i 2040 r. wynoszące odpowiednio 65% i 85% redukcji emisji (w porównaniu do poziomów z 1990 r.), wraz z celami

pośrednimi dot. energii, transportu, przemysłu, sektora budynków, rolnictwa oraz odpadów. Według oceny ww. Rady doradczej propozycja przedstawiona przez ministerstwo transportu Niemiec planu awaryjnego dla sektora transportu nie wystarczy aby zrealizować cel redukcji emisji w sektorze transportu o 48,1% do 2030 r. w porównaniu do 1990 r. Zdaniem Rady przedstawiony program naprawczy pozwoli ograniczyć emisje jedynie o 14 Mt emisji do 2030 r., co oznacza, że w tym okresie nadal pozostanie luka redukcyjna w wysokości 261 Mt emisji. Emisje z sektora transportu i budynków osiągnęły poziom ponad wcześniej wyznaczone cele redukcji emisji, i w związku z powyższym odpowiednie departamenty rządowe zostały zobowiązane do podjęcia zdecydowanych działań i przedstawienia programów naprawczych w tym zakresie. Nieco inaczej sprawa wygląda w sektorze budynków, gdzie zdaniem ekspertów działania zaproponowane w planie naprawczym pozwolą znacznie zredukować emisje, ale nadal pozostają wątpliwości w sprawie możliwości osiągnięcia wyznaczonego celu redukcji w wysokości 68,1% do 2030 r. Do końca września 2022 r. ma zostać przyjęta nowa całościowa legislacja, która pozwoli na realizację celów redukcji emisji.⁸ (25 sierpnia)

7. KE opublikowała raport w sprawie realizacji działań z zakresu Funduszu Innowacyjnego (FI). Komisja jest zobowiązana do przedstawienia corocznego sprawozdania dla Rady i PE na temat postępów w realizacji działań FI zgodnie z art. 23 ust. 6 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/856 z dnia 26 lutego 2019 r. uzupełniającego dyrektywę 2003/87/WE PE i Rady w określonym terminie, co dwa lata, przy czym pierwszy przegląd powinien odbyć się nie później niż 30 czerwca 2022 r. Przedstawione przez KE sprawozdanie dotyczące 2020 r. i 2021 r. zawiera podsumowanie wyników dwóch pierwszych naborów wniosków w ramach FI, które zostały jednak ogłoszone dopiero pod koniec 2021 r. (dla pierwszego naboru wniosków dla projektów na dużą skalę,

⁶ [Nord Stream 1 pipeline to shut for three days in latest fuel blow to Europe - EURACTIV.com](https://euractiv.com)

⁷ [Europe backs Germany's 27.5 bln euro plan to aid industry with energy bills | Nasdaq](https://www.nasdaq.com); https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4925

⁸ <https://carbon-pulse.com/170333/>

czyli projektów o całkowitych nakładach kapitałowych powyżej 7,5 mln EUR) oraz dla projektów o małej skali (czyli projektów o całkowitych nakładach kapitałowych poniżej 7,5 mln EUR). Przygotowany przez KE raport wypełnia również wymogi wynikające z rozporządzenia aukcyjnego nr 1031/2010 na podstawie artykułu 24 ust. 3 zgodnie, z którym KE dokonuje przeglądu liczby uprawnień pozostałych do sprzedania na aukcji już po decyzji o przyznaniu środków z Funduszu Innowacyjnego. Wśród głównych wniosków wskazanych w sprawozdaniu KE podkreślono, że pierwsze dwa nabory dla projektów finansowanych z FI spotkały się dużym zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów i znacznie przewyższyły dostępny budżet określony w każdym naborze. Kolejny trzeci nabór wniosków o dotacje w ramach FI planowany jest na jesieni br. W raporcie podkreślono również, że w komunikacie REPowerEU uznano FI za jeden z instrumentów przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu, który dzięki zwiększonym dochodom wynikającym z wyższej ceny uprawnień do emisji może zwiększyć skalę inwestycji oraz wpłynąć na poszerzenie portfela instrumentów dostępnych na rzecz wspierania projektów z zakresu czystej technologii (np. dla poszczególnych koszyków technologicznych może być potężnym instrumentem zachęcającym do produkcji i efektywnego kosztowo wdrażania rozwiązań niskoemisyjnych). Ponadto w raporcie podkreślono, że FI może być bardziej skoncentrowany na priorytetach strategicznych zgodnie zaproponowanymi rozwiązaniami w planie REPowerEU.⁹ **(29 sierpnia)**

8. UE rozważa podjęcie zdecydowanych działań i krótkoterminowej interwencji na rynku energii elektrycznej, której cena w ciągu ostatniego roku wzrosła aż

10-krotnie działając mocno pro-inflacyjnie zwiększając koszty funkcjonowania przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Przewodnicząca KE Ursula von der Leyen poinformowała, że w związku z wysokimi cenami energii elektrycznej KE zamierza przedstawić instrument, którego zadaniem będzie ograniczenie wpływu ceny gazu na wyznaczanie cen energii elektrycznej (której cenę rynkową wyznacza produkcja z najdroższego surowca, czyli w tym momencie z gazu). KE zapowiedziała, że pierwsze propozycje w tym zakresie zostaną przedstawione na specjalnej Radzie ds. Energii zaplanowanej na dzień 9 września br. Wśród pojawiających się propozycji i rozwiązań rozważane są m.in. wprowadzenie ceny maksymalnej na gaz wykorzystywany do produkcji energii czy opodatkowanie producentów energii „nie-gazowych”, którzy osiągają bardzo wysokie zyski przy obecnych cenach gazu (np. producenci OZE czy energii z atomu)¹⁰ **(30 sierpnia)**

9. Przewodnicząca KE Ursula von der Leyen odrzuciła apel polskiego premiera Mateusza Morawieckiego o czasowe zawieszenie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) w celu ustabilizowania sytuacji na rynku energii elektrycznej. Na szczycie energetycznym w Kopenhadze The Baltic Sea Energy Security Summit, Premier Mateusz Morawiecki, zaproponował zawieszenie systemu EU ETS, głównego narzędzia UE do redukcji emisji dwutlenku węgla i polityki klimatycznej. Jednak zdaniem U. von der Leyen koszt uprawnień do emisji w EU ETS to zaledwie ok. 6% ceny energii elektrycznej, a główną przyczyną rosnących cen energii są gwałtownie rosnącą cenę gazu. Przewodnicząca KE podkreśliła, że system EU ETS jest niezbędny dla realizacji celów polityki klimatycznej UE.¹¹ **(31 sierpnia)**

⁹ [Innovation fund progress report - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)

¹⁰ [EU Plans to Intervene in Energy Market as Winter Crisis Looms - Bloomberg](#)

¹¹ [EU's von der Leyen rebuffs Polish call to suspend carbon market - EURACTIV.com](#)

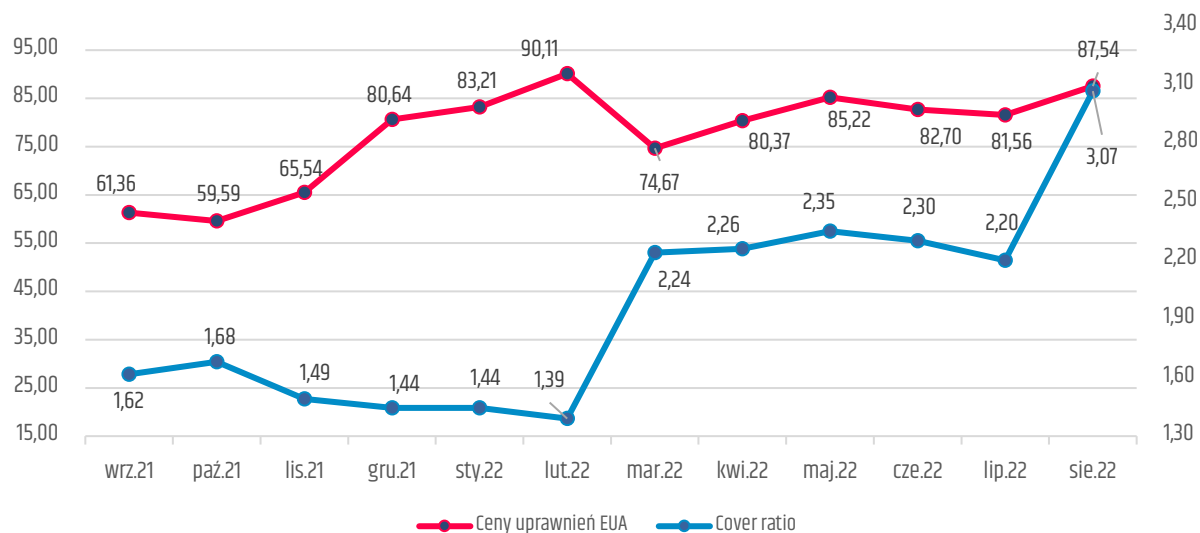
Kształtowanie się cen uprawnień EUA i EUAA na rynku pierwotnym

W sierpniu, w ramach rynku pierwotnego, przeprowadzono 21 aukcji dla uprawnień EUA. Za pośrednictwem giełdy EEX sprzedano łącznie ponad 24 mln uprawnień EUA, po średniej ważonej cenie 87,54 EUR (o 0,57 EUR powyżej średniej ceny spot z rynku wtórnego). Współczynnik popytu do podaży uprawnień, tzw. cover ratio, na wszystkich aukcjach EUA wyniósł 3,07¹², co oznacza, że już 6 miesiąc z rzędu znajduje się powyżej poziomu 2,0. Wyjątkowo wysoki poziom tego współczynnika w sierpniu wynikał z dużo niższych wolumenów oferowanych na aukcjach w stosunku do poprzednich miesięcy.

Aukcje polskich uprawnień do emisji na platformie EEX

W sierpniu 2022 r. giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła trzy aukcje dla uprawnień EUA. Na wszystkich aukcjach w sierpniu sprzedano łącznie 3,992 mln polskich uprawnień EUA po średniej cenie 85,48 EUR. Przychód do polskiego budżetu wyniósł ok. 341,3 mln EUR. Polska aukcja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem kupujących, na co wskazują wysokie poziomy zgłoszonych wolumenów (współczynnik cover ratio wyniósł średnio ok. 3,0). W polskiej aukcji brało udział średnio 17 podmiotów.

Wykres 2. Średniomiesięczne ważne ceny uprawnień EUA osiągnięte na aukcjach (lewa oś) oraz współczynniki popytu do podaży – tzw. cover ratio (prawa oś) w przeciągu ostatniego roku.

Tabela 2. Statystyka aukcji polskich uprawnień EUA w sierpniu 2022 r.

Aukcja PL	Cena rozliczenia w EUR/EUA	Liczba oferowanych EUA	Przychód w EUR	Zapotrzebowanie na EUA	Cover ratio	Liczba uczestników
3 sierpnia	83,45	1 329 000	110 905 050	4 807 500	3,62	16
17 sierpnia	94,07	1 329 000	125 019 030	3 595 500	2,71	17
31 sierpnia	78,96	1 334 500	105 372 120	3 447 000	2,58	17
Suma/średnia	85,48	3 992 500	341 296 200	11 850 000	2,97	17

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych z giełdy EEX

¹² Obliczono średni ważony współczynnik popytu do podaży, czyli stosunek wolumenu zleceń do wolumenu oferowanego na aukcji.

Rola działań podejmowanych w ramach Artykułu 6.8 Porozumienia Paryskiego w osiągnięciu celów Porozumienia.

Jednym z sukcesów COP26 w Glasgow było przyjęcie, w ramach negocjacji dotyczących wdrożenia Porozumienia paryskiego przez jego strony, decyzji odnoszących się do mechanizmów rynkowych określonych w art.6 par. 2 oraz art.6 par. 4 porozumienia. Mniej uwagi poświęcono w komentarzach wyników COP w Glasgow decyzji dotyczącej dalszego programu prac nad wdrożeniem, czy też (używając terminu przyjętego w negocjacjach klimatycznych) operacjonalizacją mechanizmów nierynkowych określonych w art. 6 par. 8 porozumienia¹³ (częściej, zgodnie z terminologią j. angielskiego znanego jako art. 6.8.). W artykule tym strony porozumienia uznają znaczenie udostępnienia państwom możliwości realizacji „zintegrowanych, holistycznych i zrównoważonych podejść nierynkowych” (ang. integrated, holistic and balanced non-market approaches) w celu udzielenia im wsparcia we wdrażaniu krajowych wkładów do porozumienia (ang. Nationally Determined Contributions, NDCs) w kontekście zrównoważonego rozwoju i eliminacji ubóstwa, w sposób skoordynowany i skuteczny, w tym m.in. poprzez działania redukujące emisję, a także poprzez adaptację, finansowanie, transfer technologii i budowanie potencjału, stosownie do przypadku. Celem podejść nierynkowych jest promowanie ambicji działań mitygacyjnych i adaptacyjnych, wzmacnianie udziału sektora prywatnego i publicznego we wdrażaniu NDCs oraz stwarzanie okazji do koordynacji działań w zakresie różnych instrumentów i odpowiednich ram instytucjonalnych.

Podejścia nierynkowe zakładają współpracę państw będących stronami Porozumienia paryskiego w różnych obszarach. W decyzji przyjętej w Glasgow znalazło się wyjaśnienie, że są to dobrowolne akty współpracy, niezależne od podejść rynkowych i nie obejmujące transakcji ani wzajemnych świadczeń. Jest to definicja na tyle nieostra, że właściwie dowolny rodzaj współpracy dwustronnej, w wyniku której zwiększają się zdolności państw do

realizacji swoich krajowych wkładów do porozumienia NDCs, można zaliczyć do mechanizmów nierynkowych dopuszczonych przez art. 6.8. Środki nierynkowe to instrumenty, które działają poprzez nakładanie pewnych obowiązków lub poprzez określanie zachęt do zmiany zachowań innych, niż finansowe.

Natomiast instrumenty rynkowe określone w par. 2 i par. 4 artykułu 6 Porozumienia paryskiego to instrumenty, które wykorzystują mechanizmy rynkowe, ceny uprawnień lub inne instrumenty finansowe, których celem jest oddziaływanie na producentów dóbr i usług oraz na konsumentów w taki sposób, by dążyli oni do ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych efektów zewnętrznych na środowisko (tzw. „externalities”). A zatem instrumenty rynkowe w najszerszym rozumieniu tego terminu to coś więcej, niż handel uprawnieniami do emisji, bądź jednostkami z mechanizmów projektowych takich jak mechanizm czystego rozwoju (CDM, Clean Development Mechanism). Instrumenty rynkowe obejmują zarówno jawne, jak i ukryte mechanizmy ustalania cen emisji dwutlenku węgla. Do jawnych instrumentów rynkowych należą podatki od emisji dwutlenku węgla czy systemy handlu uprawnieniami do emisji. Do ukrytych instrumentów rynkowych wpływających na ceny emisji CO₂ należą, m.in. podatki paliwowe, akcyza, opłaty z tytułu zatorów komunikacyjnych (ang. „congestion charges”), a także działania wspierające rozwój energii odnawialnej (np. taryfy gwarantowane), czy instrumenty finansowe wspierające stosowanie technologii niskoemisyjnych lub działań zwiększających efektywność energetyczną.

Przykładami podejść nierynkowych do polityk sektorowych są regulacje, standardy, etykiety energetyczne, standardy lub kodeksy energetyczne dla budynków, zakazy (np. zakaz palenia węglem w piecach) czy rozporządzenia regulujące ilość odnawialnej energii w miksie energetycznym w odniesieniu do

¹³ Decision 4/CMA.3 (FCCC/PA/CMA/2021/10/Add.1)

sektora energii. A w odniesieniu do sektora transportu, takimi przykładowymi podejściami nierynkowymi, które przynoszą rezultaty w odniesieniu do ograniczania emisji są:

- ▶ zaostrome normy zużycia paliwa,
- ▶ zakaz wjazdu do centrum miasta samochodów innych niż elektryczne,
- ▶ ograniczenia prędkości na drogach szybkiego ruchu,
- ▶ inwestycje w infrastrukturę kolejową
- ▶ niskoemisyjny transport miejski i budowa ścieżek rowerowych oraz systemów „parkuj i jedź”.

W odróżnieniu od, np. opłat za wjazd do miasta samochodem, co należy uznać za rynkowy instrument oddziaływania, rozwój transportu modalnego w miastach i szybkich kolejowych połączeń podmiejskich albo sieci kolejowych między miastami, to jednocześnie polityki zwiększające atrakcyjność miast dla mieszkańców i poprawiające komfort ich codziennego funkcjonowania w warunkach miejskich. Zakazy i prawnie obowiązujące terminy, po których nie będzie możliwe używanie np. samochodów spalinowych mają większą skuteczność i są bardziej „sprawiedliwe”, ponieważ nie wyłączały z obrotu osób, które są w stanie ponieść wyższe koszty niepożądanego z punktu widzenia krajowej polityki klimatycznej zachowania - przykładowo, płacąc więcej za benzynę lub ponosząc koszt wjazdu samochodem z silnikiem spalinowym do centrum miast. W ramach współpracy stron, podejścia nierynkowe mogą zapewnić krajom rozwijającym się wsparcie w realizacji powyżej podanych przykładów działań realizowanych w ramach NDCs.

Zarówno instrumenty rynkowe, jak i działania nierynkowe znajdują zastosowania w polityce klimatycznej poszczególnych państw, a skuteczność ich wdrożenia i stosowania decyduje o realizacji potencjału danego państwa w zakresie redukcji emisji i adaptacji do zmian klimatu. Współpraca państw z wykorzystaniem podejść nierynkowych może zwiększyć rozwój innowacyjności i umożliwić osiągnięcie ambitnych celów mitygacyjnych i adaptacyjnych stron Porozumienia paryskiego. Powinna być zatem wspierana i realizowana za pomocą szeregu

rozwiązań i instrumentów instytucjonalnych, zarówno w ramach UNFCCC¹⁴ i porozumienia, jak i poza nimi.

Podejścia nierynkowe mają duży potencjał zwiększenia koordynacji i skuteczności wdrażania NDCs państw rozwijających się, które w swoich zgłoszeniach do Sekretariatu UNFCCC i przedkładanych raportach sygnalizują braki w środkach wdrażania (ang. „Means of Implementation”), czyli nie tylko konieczność zapewnienia im wsparcia finansowego ze strony państw rozwiniętych i międzynarodowych instytucji finansowych ale również niedostateczny dostęp do zielonych technologii oraz braki potencjału administracji i innych interesariuszy. Braki te mogą stać się barierami dla osiągnięcia celów NDC, a tym samym zwiększyć ryzyko nieosiągnięcia zbiorowych ambicji stron Porozumienia paryskiego i jego długoterminowego celu. Współpraca między stronami oparta o podejścia nierynkowe może zapewnić niezbędne dla osiągnięcia celów NDCs innowacje, wymianę doświadczeń, transfer wiedzy i odblokowanie potencjału wspólnych, działań, które, jak się ocenia, są niezbędne do sprostania wyzwaniu, jakim są zmiany klimatu.

Jak może wyglądać bilateralna współpraca odpowiadająca kryteriom podejść nierynkowych? Strony porozumienia jeszcze pracują nad określeniem, w jaki sposób zakwalifikować wspólne działania, jako podejścia nierynkowe w ramach art. 6 par. 8. Współpracujące ze sobą państwa powinny w ramach działania, które będzie można zaliczyć do działań należących do tej kategorii osiągnąć rezultat, jakim może być redukcja emisji bądź ograniczenie wzrostu emisji CO₂ lub innych gazów cieplarnianych. Wynikiem podejść nierynkowych może być również wzmocnienie adaptacji stron do zmian klimatu. Rezultaty te powinny przyczynić się do osiągnięcia celów wyznaczonych przez państwa w swoich NDCs. Działania podejmowane przez strony w ramach art. 6 par. 8 muszą być działaniami dobrowolnymi. Zarówno wytyczne, dzięki którym państwom będzie łatwiej identyfikować działania spełniające kryteria podejść nierynkowych, jak i procedury ich realizacji są warunkiem koniecznym dla otwarcia możliwości korzystania z tego mechanizmu przez strony porozumienia. Zabezpieczenia powinny

¹⁴ UNFCCC - ang. United Nations Framework Convention on Climate Change

przede wszystkim dotyczyć realizacji celów zrównoważonego rozwoju, zapewniając możliwość identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń społecznych i środowiskowych oraz ocenę rezultatów działań w ramach podejść nierynkowych w kontekście działań finansowanych w ramach pomocy rozwojowej. Identyfikacja i planowanie realizacji projektów w ramach art. 6 par. 8 powinny obejmować ocenę ryzyka, identyfikację potencjalnych zagrożeń dla środowiska i skutków społecznych, oraz ocenę skutków działań prorozwojowych. UE postuluje, by podejścia nierynkowe uwzględniały szeroką gamę kwestii przekrojowych – prawa człowieka, mniejszości, ludów tubylczych, kobiet, ludzi młodych, migrantów, społeczności lokalnych, osób niepełnosprawnych, czy osób w trudnej sytuacji życiowej. Postulaty te uzasadnia przekrojowy i nadrzędny

charakter podejść nierynkowych określonych w art. 6 par. 8 porozumienia. Unijni negocjatorzy podkreślają, że działania podejmowane w ramach art. 6 par. 8 nie powinny być w jakikolwiek sposób zatwierdzane przez strony konwencji klimatycznej. Nie powinny też posiadać specjalnego statusu, który by je odróżniał od działań spełniających kryteria podejść nierynkowych lecz nie uwzględnionych w NDCs.¹⁵ UE odrzuca też możliwość przekształcenia podejść pozarynkowych w instrumenty finansowe lub mechanizmy finansowe, a ich realizacja nie powinna zakładać obowiązku wsparcia ze strony państw rozwiniętych. Jest to zgodne z definicją podejść pozarynkowych przyjętą przez Porozumienie paryskie, które dla umożliwienia wykorzystania instrumentów rynkowych ustanowiło mechanizmy rynkowe w art. 6 pa. 2 i par. 4 porozumienia.

---

¹⁵ Tego rodzaju sytuacje mogą pojawić się w państwach, których NDCs nie obejmują wszystkich sektorów gospodarki.

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS

- ▶ **2 sierpnia** – Ministerstwo Handlu i Przemysłu Singapuru podpisało protokół ustaleń (MoU) z Ministerstwem Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju Kolumbii odnośnie kredytów węglowych. Jest to pierwsze tego typu porozumienie pomiędzy Singapurem, a krajem Ameryki Południowej¹⁶.
- ▶ **9 sierpnia** - firma Microsoft podpisała umowę z Heirloom Carbon na zakup jednostek węglowych w celu pochłaniania dwutlenku węgla. Działanie to wpisuje się w zobowiązania firmy Microsoft odnośnie ograniczania emisji CO₂¹⁷. Heirloom Carbon buduje obiekty Direct Air Capture, które trwale i oszczędnie usuwają CO₂ z atmosfery, z realną perspektywą usunięcia 1 mld ton CO₂ do 2035 r.¹⁸
- ▶ **16 sierpnia** – Ministerstwo Klimatu i Środowiska Korei Południowej zwołało pierwsze posiedzenie Rady dotyczące dalszego rozwijania i utrzymania systemu handlu uprawnieniami do emisji. Posiedzenie to jest początkiem ogłoszonego przez Ministerstwo procesu konsultacji z zainteresowanymi stronami w kontekście wprowadzenia niezbędnych zmian do systemu. Dyskusje skoncentrują się na trzech głównych obszarach prowadzonych przez trzy odpowiednie podkomisje Rady. Pierwszy dotyczyć ma tego, jak Korea Płd. ma spełnić wymagania stawiane przez propozycję KE dotyczącą wprowadzenia podatku granicznego („Carbon Border Adjustment Mechanism”, w skrócie CBAM). Drugi aspekt dotyczy procesu zwiększania dystrybucji koreańskich uprawnień (KAU) w drodze aukcji. Trzecim dyskutowanym aspektem był plan rozszerzenia alokacji opartej na benchmarkach¹⁹.
- ▶ **19 sierpnia** - Minister spraw zagranicznych Nanaia Mahuta ogłosiła Międzynarodową Strategię Finansowania Klimatu, która określa podejście rządu do realizacji zobowiązania dotyczącego finansowania działań na rzecz klimatu na większą skalę. Strategia zakłada przeznaczenie na ten cel 1,3 mld dolarów w latach 2022–2025²⁰.
- ▶ **25 sierpnia** - Japonia i Senegal uzgodniły utworzenie Wspólnego Mechanizmu Kredytowego (ang. Joint Crediting Mechanism – JCM). JCM przyczynia się do zrównoważonego rozwoju krajów rozwijających się poprzez rozpowszechnianie wiodących technologii dekarbonizacji. Senegal jest już 18 krajem partnerskim w ramach JCM. „Dzięki zawartemu porozumieniu Japonia rozpocznie projekty mające na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych w Senegalu i przyczyni się do osiągnięcia przez oba państwa swoich NDC (ang. National Determined contribution)” - poinformowało Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu Japonii²¹.
- ▶ **26 sierpnia** - Ministerstwo Środowiska, Ochrony i Parków kanadyjskiej prowincji Ontario przedstawiło projekt zmian dotyczących programu Ontario Emissions Performance Standards (EPS), który reguluje emisje gazów cieplarnianych z dużych zakładów przemysłowych poprzez ustalanie limitów emisji. Program EPS wszedł w życie 1 stycznia 2022 r. i został opracowany, aby pomóc prowincji Ontario osiągnąć redukcję emisji gazów cieplarnianych. Proponowane przez rząd zmiany dotyczą m.in. cen za emisje, zakresu systemu, czy pochłaniania i składowania CO₂. Zmiany te obejmować mają okres 2023-2030, ponieważ obecne przepisy EPS mają zastosowanie wyłącznie do końca tego roku²².
- ▶ **30 sierpnia** – Singapurska Narodowa Agencja Środowiska (NEA) podpisała protokół ustaleń (MoU) z agencjami Verra i Gold Standard w zakresie jednostek węglowych. Porozumienie ma na celu umożliwienie firmom w Singapurze skompensowanie części ich kosztów z tytułu

¹⁶ https://www.sepc.gov.sg/sepcmedia/media_releases/mti/press_release/P-20220802-2/attachment/Updated%20with%20photo%20-%20Singapore%20signs%20MOU%20with%20Colombia%20in%20carbon%20credits%20collaboration.pdf

¹⁷ <https://www.microsoft.com/en-us/corporate-responsibility/sustainability/carbon-removal-program>

¹⁸ <https://www.heirloomcarbon.com/>

¹⁹ <https://eng.me.go.kr/eng/web/board/read.do?pagerOffset=0&maxPageItems=10&maxIndexPages=10&searchKey=&searchValue=&menuId=4616orgCd=6boardId=15430106boardMasterId=5226boardCategoryId=6decorator=>

²⁰ <https://www.beehive.govt.nz/sites/default/files/2022-08/International%20Climate%20Finance%20Strategy%20-%20low%20res.pdf>

²¹ https://www.meti.go.jp/english/press/2022/0825_003.html

²² <https://ero.ontario.ca/notice/019-5769>

podatku węglowego za pomocą międzynarodowych jednostek węglowych. Zarówno Verra jak i Gold Standard pomagają w weryfikacji działań związanych z obniżaniem emisji dwutlenku węgla przy użyciu rygorystycznych kryteriów i mogą dostarczyć certyfikaty potwierdzające, że

projekty są rzeczywiste, weryfikowalne i skuteczne w rozwiązywaniu problemów związanych z programami redukcji emisji CO₂. Firmy te są dwoma wiodącymi na świecie podmiotami w zakresie wielkości obrotu jednostek węglowych^{23,24}.

Polityka klimatyczna USA

Polityka klimatyczna jest jednym z głównych elementów programu obecnego prezydenta Joe Bidena. Decyzja o powrocie USA do Porozumienia Paryskiego²⁵ czy ograniczenia wsparcia dla branży naftowej są kierunkiem zwrotnym w polityce klimatycznej USA ostatnich lat. Prezydent USA Joe Biden podpisał 16 sierpnia ustawę Inflation Reduction Act, dzięki której Stany Zjednoczone planują zmniejszyć emisje o 1 mld ton w 2030 r. oraz osiągnąć cel redukcji emisji na poziomie 50-52%. Jest to największe zobowiązanie prawne, jakie podjęły Stany Zjednoczone w zakresie zmian klimatu. W zakresie bezpieczeństwa energetycznego ustawa obejmuje liczne inwestycje w ochronę klimatu, w tym ulgi podatkowe dla gospodarstw domowych w celu zrehabilitowania kosztów energii, inwestycje w produkcję czystej energii oraz ulgi podatkowe mające na celu redukcję emisji dwutlenku węgla. Po raz pierwszy w historii ustawa o redukcji inflacji ustanawia przepisy „Make it in America” dotyczące używania amerykańskich urządzeń do produkcji czystej energii. Prawo przewiduje rozszerzone ulgi podatkowe na czystą energię, na energię wiatrową, słoneczną, jądrową, czysty wodór, czyste paliwa i wychwytywanie dwutlenku węgla. Głównym źródłem funduszy ma być ustanowienie nowego 15% podatku od największych korporacji. Dodatkowo budżet ma zostać zasilony dzięki większej ściągłości podatków (ustawa przewiduje zatrudnienie dziesiątek tysięcy nowych pracowników urzędu skarbowego)²⁶.

Lokalny charakter systemu handlu w USA

Do tej pory w Stanach Zjednoczonych nie powstał jeden wspólny system handlu uprawnieniami do emisji obejmujący wszystkie stany USA. Obecnie funkcjonujące systemy mają charakter lokalny. Pierwszym programem handlu uprawnieniami jest utworzona w 2008 r. Regional Greenhouse Gas Initiative (RGGI) w ramach współpracy pomiędzy stanami Connecticut, Delaware, Maine, Maryland, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, Nowy Jork, Rhode Island, Vermont i Wirginia. Celem RGGI jest ograniczenie emisji CO₂ z sektora energetycznego. Uprawnienia do emisji są wydawane w ramach regularnych aukcji odbywających się co kwartał. Przez niemal 15 lat funkcjonowania, program przeszedł dwa przeglądy mające na celu ocenę jego skuteczności. Obecnie poszczególne stany rozpoczęły trzeci przegląd²⁷. RGGI w dalszym ciągu jest rozwijane i rozszerzane o kolejne stany. Od kwietnia 2022 r. do RGGI dołączył stan Pensylwania, natomiast władze Karoliny Północnej obecnie dyskutują nad przystąpieniem do programu w najbliższych latach.

Kolejnym systemem handlu uprawnieniami do emisji jest Kalifornijski „CAP and Trade System” funkcjonujący od 2013 r. Jest on kluczowym elementem kalifornijskiej strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych. Program obejmuje ok. 80 proc. emisji gazów cieplarnianych stanu. Ponadto jest powiązany z kanadyjskim systemem Quebec Cap-and-Trade, co oznacza że firmy z jednej jurysdykcji mogą wykorzystywać uprawnienia

²³ <https://verra.org/the-straits-times-carbon-credits-used-to-offset-carbon-tax-bill-in-singapore-must-meet-certain-criteria-nea/>

²⁴ <https://eovinsider.asia/climate/singapore-environment-agency-inks-deals-with-two-carbon-offset-programmes/>

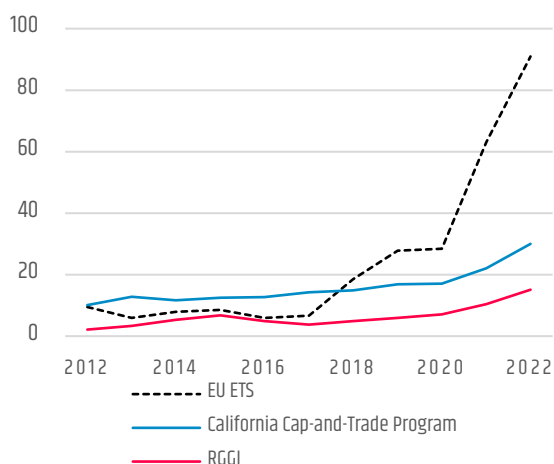
²⁵ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/01/20/paris-climate-agreement/>

²⁶ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/04/22/fact-sheet-president-biden-sets-2030-greenhouse-gas-pollution-reduction-target-aimed-at-creating-good-paying-union-jobs-and-securing-u-s-leadership-on-clean-energy-technologies/>

²⁷ <https://www.rggi.org/program-overview-and-design/program-review>

Wykres 3. Średnioroczne ceny uprawnień w USA na tle EU ETS

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych ICAP

w omawianych wyżej amerykańskich ETS-ach oscylują między 15 a 30 USD.

Podsumowanie

Ambitne cele klimatyczne przedstawione przez Prezydenta J. Bidena mogą być postrzegane jako sygnał do podjęcia działań mających na celu redukcję emisji dla świata. Jednakże ich osiągnięcie wymaga podjęcia szeregu kosztownych działań pozwalających równocześnie na konkurowanie poszczególnym podmiotom w kraju i na arenie międzynarodowej. Systemy handlu uprawnieniami do emisji w USA rozwijane są regionalnie w zależności od celów klimatycznych stawianych przez władze lokalne.

Pozostałe informacje

- ▶ **Światowa podaż jednostek offsetowych:** Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) wynika, że aktualna liczba projektów CDM (ang. Clean Development Mechanism – mechanizm czystego rozwoju)³¹ wynosi 7844. Liczba jednostek CER wydanych do końca sierpnia wyniosła ok. 2 238 mln, a więc w ciągu tego miesiąca wydano 9 mln jednostek CER. Natomiast całkowita liczba jednostek wydanych w związku z realizacją działań programowych CDM (PoA)³² na koniec sierpnia osiągnęła poziom 56 mln jednostek.
- ▶ W dniu 27 lipca 2022 r. w Dzienniku Ustaw opublikowana została [ustawa z dnia 7 lipca 2022 roku o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw \(Dz. U. poz. 1576\)](#). Powyższa ustawa wprowadza w art. 6 zmianę do ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, zgodnie z którą biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy

wykorzystywane do spalania w 2022 r. przez prowadzących instalacje i operatorów statków powietrznych objętych systemem EU ETS uznaje się za spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 38 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012. Przepis ten wszedł w życie w dniu 11 sierpnia 2022 r. Zgodnie z ww. zmianą, przyjęte w zatwierdzonych planach monitorowania wymagania dotyczące potwierdzenia spełniania kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych przez biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy, które zostały wykorzystane do spalania w okresie od dnia

³¹ <http://cdm.unfccc.int>

³² ang. Programme of Activities (PoA) – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzania, a

dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., uznaje się za spełnione³³.

- ▶ W dniu 23 sierpnia 2022 r. Rada Ministrów w Polsce przyjęła projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Dotyczy to ograniczenia wzrostu cen ciepła i kosztów podgrzania ciepłej wody dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej poprzez wprowadzenie

rekompensat do średnich cen wytwarzania ciepła. Obywatele w Polsce ogrzewający swoje domy m.in. gazem, peletem drzewnym, drewnem kawałkowym czy olejem opałowym, otrzymają natomiast jednorazowe wsparcie finansowe w postaci dodatku. Z kolei dodatek obejmujący wszystkie rodzaje paliw będzie przysługiwał instytucjom użyteczności publicznej, które nie mają dostępu do sieci gazowej ani ciepłowniczej³⁴.

Tabela 4. Kalendarium najważniejszych wydarzeń we wrześniu 2022 r.

Dzień	Wydarzenie
6 września	Trilog w sprawie ETS (Lotnictwo oraz CORSIA) i MSR
9 września	Nadzwyczajne posiedzenie Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii
12 -15 września	Posiedzenie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu
14 września	Przewodnicząca KE Ursula von der Leyen wygłosi trzecie Orędzie o stanie UE (State of the Union 2022)
5 - 30 września	Posiedzenie Grupy roboczej Rady UE ds. Środowiska
7 - 30 września	Posiedzenie Grupy roboczej Rady UE ds. Międzynarodowych Zagadnień Środowiska
We wrześniu	Terminy aukcji uprawnień EUA/EUAA w UE:
	▶ <u>EEX: krajowa aukcja polskich uprawnień EUA 14 i 28 września (środa) - 3,101 mln EUA oraz 31 sierpnia – 1,334 mln EUA;</u>
	▶ EEX: od 1 do 29 września (poniedziałek, wtorek i czwartek) – unijna aukcja uprawnień EUA (+ EFTA): <u>2,510 mln</u> EUA/na aukcję (start od 9:00 do 11:00); 7 września – unijna aukcja uprawnień lotniczych EUAA: 0,600 mln EUAA/na aukcję;
	▶ EEX: 2, 9, 16, 23, 30 września (piątek) - krajowa aukcja niemiecka: <u>1,865 mln EUA/aukcje</u> (start od 9:00 do 11:00);
▶ EEX: 21 września (środa): szwajcarska aukcja uprawnień : 0,929 mln EUA/ na aukcję (start od 9.00 do 11.00);	

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie EEX, PE, Rady UE.

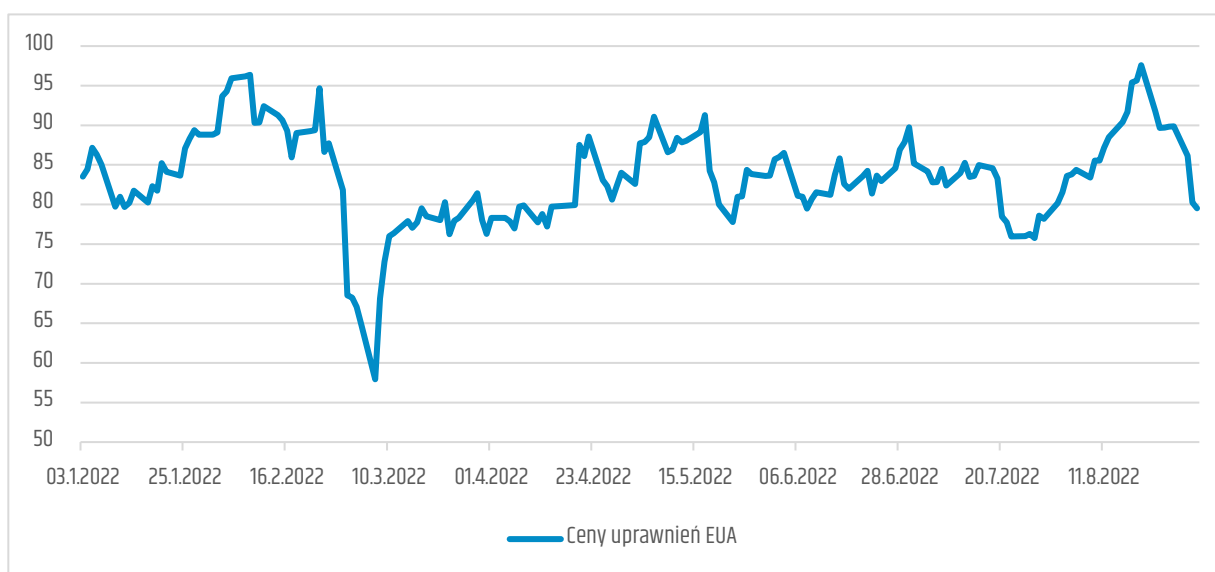
³³ <https://kobize.pl/pl/article/aktualnosci-2022/id/2195/ustawa-z-dnia-7-lipca-2022-r-o-zmianie-ustawy-prawo-ochrony-srodowiska-oraz-niektorych-innych-ustaw>

³⁴ <https://www.gov.pl/web/klimat/rzadowe-wsparcie-dla-wszystkich-zrodel-ciepła>

Wykres 4. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2022 [w EUR]

Wykres 5. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w 2022 r. [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych o cenach z giełdy Bluenext (od 26 lutego 2008 do 11 czerwca 2008 r.), rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 11 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, zdecydowaliśmy się na cykliczne umieszczanie w Raporcie z rynku CO₂ wykresów pokazujących główny trend cenowy uprawnień do emisji. Prezentowany w obecnym Raporcie z rynku CO₂ wykres 4 obejmuje okres od lutego 2008 r. do sierpnia 2022 r. Natomiast na wykresie 5 przedstawiono zakres zmienności cenowej w 2022 r.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134

00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa do zapisywania się do naszego newslettera:

NEWSLETTER